

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud.: N. Traciuc)

DECIZIE

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de către avocatul Dumneanu Radu, în interesele SRL „Șans” împotriva hotărîrii din 20 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată la cererea administratorului insolvenței SRL „Agat-D” privind validarea popririi față de terțul poprit SRL „Șans” în sumă de 163124,62 lei,

c o n s t a t ă :

La data de 26.08.2015 administratorul insolvenței SRL „Agat-D” a depus în instanța de insolvență cerere de validare a popririi privind încasarea de la terțul poprit SRL „Șans” a datoriei debitoriale în beneficiul SRL „Agat-D”, în proces de insolvență, în sumă de 163124,62 lei.

În motivarea cererii s-a invocat că, în urma examinării documentelor activității economice și a documentelor de evidență contabilă a debitorului s-a constatat că, între SRL „Șans” și SRL „Agat-D” au fost stabilite raporturi juridice în baza contractului nr. 36 din 11.02.2013 și a contractului f/n din 01.01.2015 de furnizare a energiei electrice în sumă totală de 98529,27 lei.

Relevă că conform pct. 3.5 din contractul nominalizat, plățile prevăzute în contract se vor efectua în baza de facturi emise de către furnizor și înmânate subconsumătorului personal sau expediate prin poștă, dar conform pct. 3.7 subconsumătorul este obligat să achite facturile emise de către furnizor în termen de 5 zile din momentul primirii facturii.

Susține că, conform pct. 3.9 din contractul menționat supra, refuzul argumentat al subconsumătorului de a achita factura se aduce la cunoștință furnizorului în termen de 15 zile lucrătoare de la data înmânării facturii.

Menționează că, pînă la momentul actual SRL „Șans” a achitat parțial plata pentru energia electrică furnizată, rămînînd o restanță în mărime de 98529 lei. Astfel, SRL „Agat-D” a îndeplinit toate condițiile stipulate în contract, iar debitorul nu a achitat suma integrală.

Afirmă că, conform prevederilor pct.6.7 din contract, pentru încălcarea pct.5.2 al contractului, subconsumătorul achită furnizorului o penalitate în sumă de 0,3% din suma neachitată din factură. Deci, SRL „Șans” n-a achitat suma datoriei de bază în mărime de 98529,27 lei și penalitate în sumă de 64596,35 lei, suma totală constituie 163124,62 lei.

Declară că, în scopul încasării datoriei, la 29 iulie 2015, administratorul insolvenței SRL „Agat-D”, a expediat în adresa SRL „Șans” somația nr. 175 din 29.07.2015, prin care a informat terțul poprit că datoria este supusă urmăririi silite prin poprire. De asemenea, terțul poprit SRL „Șans” a fost informat despre existența obligației de a achita datoria în sumă de 163124,62 lei, în termen de 5 zile de la primirea somației pe contul de acumulare al SRL „Agat-D”, conform art. 126 alin. (5) al Legii insolvenței, însă acesta nu s-a conformat somației.

Solicită administratorul insolvenței SRL „Agat-D” - Dogot Constantin încasarea de la SRL „Șans” în beneficiul SRL „Agat-D” a datoriei debitoriale în sumă de 163124,62 lei.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea administratorului insolvenței SRL „Agat-D” privind validarea popririi față de terțul poprit SRL „Șans”; s-a validat poprirea terțului poprit SRL „Șans” față de SRL „Agat-D” în sumă de 163124,62 lei; s-a încasat de la terțul poprit SRL „Șans” în beneficiul SRL „Agat-D”, în proces de insolvență, suma de 163124,62 lei; s-a încasat de la terțul poprit SRL „Șans” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 4893,72 lei.

La data de 07 decembrie 2015 avocatul Dumneanu Radu, în interesele SRL „Șans”, a declarat recurs împotriva hotărârii din 20 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi încheieri de respingere a cererii de validare a popririi.

În motivarea recursului s-a invocat că, hotărârea contestată este ilegală și pasibilă de a fi casată.

Menționează că, instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, deoarece în cazul dat, urma să fie luate în considerare argumentele expuse în referința depusă la cererea de validare a popririi cu privire la existența dreptului de retenție a SRL „Șans”. Mai mult ca atât, însăși instituirea popririi a fost efectuată cu încălcarea procedurii, prevăzute de Lege, situație care urma a fi verificată în cadrul cercetării judecătorești.

Afirmă că, hotărârea instanței de insolvență nu este motivată, deoarece nu conține nici o expunere vis-a-vis de argumentele invocate de către SRL „Șans” în referința depusă pe cazul dat; de către instanța de insolvență au fost apreciate în mod arbitrar probele administrate în cauza data. Deși, a fost admisă prin încheiere protocolară, în ședința din 13.10.2015, cererea cu privire la administrarea probelor, instanța nu s-a expus în nici un fel asupra lor și a evitat să se expună asupra reprezentării de către administratorul procedurii de insolvență probelor solicitate de pârît.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Conform art. 8 alin. (1) a Legii insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Încheierea recurată a fost emisă la 20 noiembrie 2015, iar avocatul Dumneanu Radu, în interesele SRL „Șans” a declarat recurs la data de 07 decembrie 2015, ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa hotărârea primei instanțe și a restitui pricinii spre rejudecare în prima instanță din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că, soluția dată de către instanța de insolvabilitate contravine circumstanțelor pricinii.

Colegiul reține că art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 și art. 356 din Codul de procedură civilă expres prevăd că procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În acest context, instanța de recurs relevă că în conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Astfel, se va remarca că din hotărârea contestată rezultă că instanța de insolvabilitate în mod neclar și arbitrar a admis acțiunea înaintată de administratorul insolvabilității SRL „Agat-D” împotriva SRL „Șans” privind validarea popririi în mărime de 163124,62 lei, care reprezintă precum că datoria terțului poprit pentru furnizarea energiei electrice în baza contractelor încheiate între părți. Or, hotărârea recurată nu conține o analiză amplă și clară în vederea concluziilor stabilite, nefiind elucidate circumstanțele pricinii în raport cu materialul probator existent la dosar.

La caz, Colegiul reține că, instanța de insolvabilitate la adoptarea hotărârii s-a axat doar pe solicitările invocate de către administratorul insolvabilității SRL „Agat-D”, fără a dezbate și argumentele expuse în referința depusă de SRL „Șans” la cererea de validare a popririi.

În contextul dat, Colegiul reține că terțul poprit SRL „Șans” în referința sa a invocat că are drept de retenție asupra sumei datorate SRL „Agat-D”, însă instanța de insolvabilitate nu s-a pronunțat în acest sens și nici nu a indicat dacă se recunoaște acest drept al SRL „Șans” sau nu.

Tot aici, este de menționat că instanța de insolvabilitate întru justificarea existenței datoriei SRL „Șans” față de SRL „Agat-D” a invocat și facturi fiscale care confirmă de fapt datoria SRL „Agat-D” față de SRL „Șans”.

Prin urmare, se impune concluzia că instanța de insolvabilitate a examinat pricina superficial și s-a limitat la o motivare extrem de evazivă, care nu este altceva decât reflectarea unor aspecte abreviate, fapt ce denotă că hotărârea menționată nu conține nici o argumentare clară ce ar determina definitiv și incontestabil adoptarea soluției la care s-a ajuns.

În aceste condiții este evident că instanța de judecată examinând pricina nu s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor juridice, nu a stabilit cu certitudine circumstanțele importante întru soluționarea justă a pricinii, situație care duce la imposibilitatea instanței de recurs să exercite controlul judiciar asupra soluției date și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii cu privire la oricare dintre temeiurile prevăzute de lege.

La caz, se accentuează și faptul că prin neexpunerea de către prima instanță asupra tuturor cerințelor înaintate la judecarea pricinii, se ridică chestiuni pe marginea respectării la caz a standardelor unui proces echitabil garantate de art. 6 al Convenției

Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prezumă dreptul la o hotărâre motivată, instanța judecătorească fiind obligată a se expune asupra tuturor pretențiilor invocate de către subiecți. Or, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat acțiunea posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a dreptului la un proces echitabil (speța Hiro Balani c. Spaniei, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 09 decembrie 1994).

Sub acest aspect, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa hotărârea din 20 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău și de a remite pricina spre judecare în instanța de insolvență.

La judecarea pricinii, prima instanța urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Dumneanu Radu, în interesele SRL „Șans”.

Se casează hotărârea din 20 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată la cererea administratorului insolvenței SRL „Agat-D” privind validarea popririi față de terțul poprit SRL „Șans” în sumă de 163124,62 lei și se remite pricina spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală